

DEN NORSKE KIRKE
Halden kirkelige fellesråd

Borgergata 12, 1767 Halden

Tlf: 69 17 95 30 Fax: 69 17 95 31 E-mail: fellesraadet@kirkenshus.halden.no Org.nr: 976 985 451

Dato: 21.08.2008

Kultur-og kirke departementet,
Kirkeavdelingen,
Postboks 8030 Dep,
0030 Oslo

løk 50

Kultur- og kirke dep.	
KI	
Saksnr. <i>200800738</i>	Dato <i>25.8.08</i>
Kode <i>KI-501</i>	Beh.

Høringsuttalelse til innstillingen om: Styrket demokrati i Den norske kirke!

Fellesrådet behandlet innstillingen om styrket demokrati i møte den 19.08.2008 sak 30/08, og avlegger med dette vedlagte høringsuttalelse.

For Halden kirkelige fellesråd

Jan Ivar Andreassen
Kirkeverge

Vedlegg: Høringsuttalelse fra Halden krk. fellesråd

Høringsuttalelse til innstillingen om: Styrket demokrati i Den norske kirke.

Halden kirkelige fellesråd har følgende synspunkter på forslagene som fremmes i innstillingen: Styrket demokrati i Den norske kirke.

Halden kirkelige fellesråd er av den oppfatning at styrket demokrati i Den norske kirke innebærer at kirken må bli mer medlemsstyrt enn den er i dag.

De tiltak som arbeidsgruppen nedsatt av Kultur- og kirke departementet særskilt har jobbet med, og den innstilling som er lagt fram, inneholder etter vår mening mange gode forslag som vil bidra positivt med den hensikt å oppnå nettopp dette.

Nedenfor har vi valgt å kommentere deler av innstillingen, og samtidig uttrykke våre synspunkter til denne.

Til kap. 5: Valgordninger

Innstillingens forslag om å øke andelen av leke medlemmer i Kirkemøtet (og bispedømmerådet) i forhold til andelen representanter for den ordinerte tjeneste og de leke kirkelig tilsatte støttes. Det har de senere år skjedd en profesjonalisering av kirken ved at ansatte i kirken utfører de oppgaver som tidligere lå på frivillige. Etter at den nye Kirkeloven trådte i kraft i 1997 har nok også dette blitt en nødvendighet. Flere leke medlemmene i Kirkemøtet og bispedømmerådene muliggjør en styrking av kirkemedlemmenes innflytelse. Det gir også mulighet for at de frivillige igjen vinner terreng og er således med på å forhindre en "ansattstyrt" kirke. I innstillingen trekkes det fram at ved å øke antall leke medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmerådene vil det gjøres lettere for et mangfold av ulike interesser og alternativer å oppnå representasjon. Vi ser at dette vil kunne være til inspirasjon og bidra til økt kirkevekst samtidig som det er viktig å være klar over at flere leke medlemmer kan svekke den teologiske kompetanse i kirkens sentrale organer. Det kan muligens ligge en fare i at en politisk styrt demokratiseringsprosess kan bidra til at sære-, personlige- og populistiske interesser og tren-der kan fargelegge kirkens oppdrag og utydeliggjøre det kristne budskapet.

Forslag med ordning 2: Direktevalg av et flertall av Kirkemøtets/bispedømmerådene leke medlemmer på valgdagen tror vi vil bidra til større oppmerksomhet på kirkens regionale og sentrale styringsmekanisme. Ved at menighetsrådene fortsatt også skal avgi stemme, ivaretas menighetsrådenes rett til å velge sine kandidater. Vi heller til at dette kanskje vil være den beste ordningen, og demokratiet i valgprosessen blir betraktelig styrket.

Til kap. 6: Oppslutning om de kirkelige valgene:

Vi mener forslaget om felles valgdag over hele landet for de direkte kirkelige valgene i 2009, samme dag som Stortingsvalget vil gi større oppslutning enn dagens ordning. For å få den "drahjelp" som arbeidsgruppen antyder kan bli utløst ved at valgene legges til samme dag, er det viktig at forholdene legges til rette ved at.

De kirkelige valgene sikres plass i umiddelbar nærhet av det offentlige valglokalet

Det blir stilt ekstra midler til disposisjon ved gjennomføringen av valget

Det kirkelige medlemsregister blir oppdatert og ajourført

Fellessrådet er delt i synet på å senke stemmerettsalderen for kirkevalgene til det året man fyller 15 år, og derved også delt i synet på om 15 års stemmerettsalder gir en tillits erklæring fra kirken for å gi ungdommer rett til medbestemmelse. Fellessrådet er enig om at opplæring om kirkelig stemmerett og valgbarhet skal være en del av konfirmantopplæringen. Konfirmantene får dermed en innlæring om kirkens demokratiske oppbygging,

Dette bør være en obligatorisk del av undervisningen, men vi ønsker ikke at dette skal gå på bekostning av de 45 samvær som er nedfelt som et minimum i plan for konfirmasjonstiden.

I samme plan har menigheten frihet til å øke antall samvær. Muligheten til å legge tilrette for dette i dagens plan er altså tilstede. For de fleste menigheter vil økt bruk av undervisningstimer og materiell medføre behov for økonomiske midler. Således bør dette sikres gjennom kommunal eller statlig overføring. Der det er store konfirmantkull bør det være tilstrekkelig økonomisk grunnlag tilstede for å gjennomføre prøvevalg slik man gjør i den videregående skole ved offentlige valg. Prøvevalg er med på å gjøre ungdommene interessert og engasjert.

Fellesrådet er glad for innstillingens fokus på at ulike velgergrupper bør gis likest mulig vilkår for å kunne påta seg verv, slik at ikke yrkesmessige og sosiale forhold i for stor grad skal avgjøre hvem som kan påta seg verv.

Menighetene med sine menighetsråd er grunnstammen i Den norske kirke. Like viktig som oppslutningen om menighetsrådsvalget, er det forutgående arbeidet for å finne gode kandidater til å stille til valg. Innstillingen foreslår tiltak for skolering av rådsmedlemmer, og hvordan prosessen tenkes ivaretatt sentralt og lokalt. Innstillingen peker på behov for styrket administrativ kapasitet for å gjennomføre menighetsrådsvalgene.

Vi mener at nettopp dette arbeidet må vies stor oppmerksomhet på det lokale nivået både organisatorisk og økonomisk. Det er et stort apparat å gjennomføre et valg, og vi vet at det kreves mange arbeidstimer, og stor innsats fra det frivillige apparatet. Den lokale valginnnsatsen er verdifull på flere måter, og kan bidra til at dyktige, engasjerte og kreative mennesker velges inn i rådene. Et gjennomarbeidet og godt nominasjonsarbeid, hvor også informasjon spiller en vesentlig rolle tror vi vil gi gode ringvirkninger lokalt, og vil tjene til positiv utvikling i de sentrale organer. Når vi understreker at informasjon er vesentlig for en god valgprosess, så synes vi ikke at innstillingen behandler dette tilstrekkelig. Vi vil sterkt oppfordre Kirkemøtet til å jobbe videre med nettopp dette i den hensikt å øke interessen og oppslutningen om valgene.

Til kap.7: Utvelgelse av proster og biskoper

Biskoper: Fellesrådet støtter innstillingens forslag om revidert ordning for nominasjon og valg av biskoper. Vi ser at kirkemøtet i 2007 vektlegger helhetskirkelige syn, bred nominasjon av kandidater og vil sikre vurderingen av kandidatenes egnethet. Arbeidsgruppen mener at de nominerte i tillegg bør ha demonstrert teologisk kompetanse utover avsluttende eksamen i teologi. I den grad disse momentene veier mer enn kirkestatsrådets og det politiske parti kirkepolitiske oppfatning statsråden representerer, tror vi at den reviderte ordningen vil være mer demokratiserende enn nåværende. Vi støtter arbeidsgruppens forslag om at ordningen må vurderes før den vedtas grunnlovsmessig.

Proster: I tjenesteordningen for prostene framgår det at prosten skal lede prestetjenesten i prostiet. Prosten har også sete i kirkelig fellesråd. Prosten er derfor på mange måter en sentral person som kan gi påvirkning til det lokale menighetsarbeid og den strategiske tenkning omkring fellesrådets forvaltningsområde. Prosten skal i samvirke med kirkelige råd og utvalg bidra til et godt arbeidsmiljø, samarbeid og åndelig fellesskap.

Gjennom bispedømmerådets økte antall av valgte leke medlemmer sikres demokratiet. Ved en overføring av tilsetting av prost til bispedømmerådet får derfor grasrota i kirken en større mulighet til å medvirke til hvem som blir ansatt.